

for a living planet®

WWF-Norge

Kristian Augusts gate 7a
Pb 6784 St. Olavs plass
0130 OSLO
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Oslo, 19. november
2009

Høringsuttalelse fra WWF – Forslag til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden

Vi viser til Fiskeri- og kystdepartementets (FKD) høringsbrev av 18. august 2009.

WWF mener det er svært viktig at formålet med forskriften som er å bedre miljøforholdene i fjorden og ta vare på villfiskbestandene i området blir realisert gjennom faktiske reguleringsendringer.

WWF krever at:

- biomassetaket for Hardangerfjorden må være betraktelig lavere enn 50000 MTB som foreslås i utkastet til forskrift og halveres til 25 000 MTB
- konkrete tiltak for å styrke villaksebestandene i Hardangerfjorden iverksettes umiddelbart
- det gjennomføres brakklegging av store områder i Hardangerfjorden som et tiltak mot lakselus på vill laks og sjørret, og brakklegging må her være et tiltak som kommer i tillegg til de andre ordinære tiltakene mot lus i anleggene i Hardangerfjorden
- tilsynsmyndigheter tilføres ekstra midler slik at disse kan gjennomføre hyppigere kontroller av anleggene inne i området forskriften skal gjelde for
- den offentlige kontrollen ved telling og rapportering av lakselus eller kontroll av nøter for rapportering av rømming, bør økes og egenkontroll reduseres
- konkrete bærekraftsindikatorer må tas inn i den endelige forskriften for å kunne måle effekten av tiltakene

Bakgrunn

I sitt forvaltningsråd av Hardangerfjorden sier Havforskningsinstituttet (HI) at tilstanden for de ville bestandene av laks og sjørret i Hardangerfjorden er alvorlig (HI-rapport 12.03.04). Produksjonsmengden av laksefisk i Hardangerfjorden var i følge HI allerede for høy i 2004 og utenfor et bærekraftig nivå. Siden 2004 er produksjonen av laks i Hardangerområdet doblet. I forskriften vises det til at FKD ønsker å redusere biomassetaket i Hardangerfjorden fra dagens 70 000 tonn til 50 000 tonn. Dette vil ikke få noen praktiske følger da produksjonen i følge FKD ikke oversteg 48 400 tonn i 2008 og en frysing av biomassen på 50 000 tonn vil ikke gi de nødvendige effektene som trengs for å

for a living planet®

beskytte de ville fiskebestandene i Hardangerfjorden. I høringsbrevet fremholdes det at det er faglig enighet i forskningsmiljøene og forvaltningen om at lakselus og rømt oppdrettsfisk er de viktigste årsakene til problemene for vill laks og sjøørret i dette området. Eneste tiltak som vil bedre tilstanden for villfisken er å redusere antall oppdrettsfisk i fjorden.

WWF deler Hardangerfjord Villfisklags, Norges Jeger- og Fiskeforbunds og Noregs Kystfiskerlags bekymringer for sjøørreten i området grunnet lakselus. Den beste måten med å få bukt med lusa er å fjerne antall verter. Dette vil kreve synkronisert brakklegging over store områder og nedslaktning av fisk, og WWF mener at FKD må iverksette tøffere tiltak for næringen for å unngå en enda verre situasjon i fjorden. Tiltakene som kommer nå er brannslukkingstiltak som burde vært på plass for lenge siden. Det er derfor kritisk at man ikke bare tar tak i brannslukkingen, men også at myndighetene tenker langsiktig og bruker føre-var tilnærmingen.

Lus er bare en del av problembildet i Hardangerfjorden. Store problemer med lus fører til en forverring av sykdomsbildet i enkelte områder. FKD må derfor kreve at all transport må foregå med lukkede brønnbåter under hele transporten for å hindre sykdomsspredning. Det er også svært viktig at FKD ser på sykdomsspredning som kan skje via villfisk, som for eksempel sei. Smitteoverføring kan også skje via andre fiskearter. Det er viktig med en økosystembasert tilnærming på hele fjorden og geografiske områder må defineres bredt i samsvar med et føre-var prinsipp.

Endringer i forskriften

Endringer i "utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden", er markert med rød kursiv og understrekning.

Kapittel 1. Formål, verkeområde og definisjonar skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med forskrifta er å bidra til å sikre ei berekraftig utvikling av akvakulturnæringa i Hardangerfjorden, medrekna bereevna til fjordområdet, forhold knytt til fiskehelse, omsynet til ville bestandar av laksefisk og det langsiktige grunnlaget for utvikling i akvakulturnæringa, og at dette gjøres gjennom konkrete bærekraftsindikatorer.

Kapittel 2. Særskilte krav til etablering og drift innanfor Hardangerfjorden

§ 8. Flytting av fisk

c) Krav om heilt lukka brønn,

§ 9. Brønnbåtar

Mattilsynet kan gjere vedtak om fastsetting av brønnbåtleier.

Dersom omsynet til smittevern tilseier det, kan Mattilsynet leggje ned forbod mot at brønnbåtar har opne ventilar i heile brønnbåtleie.

Mangel på bærekraftsindikatorer

Det mangler konkrete bærekraftsindikatorer i forskriften og WWF krever at forslag om å ta inn konkrete miljømål som skulle utløse tiltak i næringen dersom miljømålene ikke var nådd tas inn igjen

WWF

for a living planet

slik som Fiskeridirektoratet foreslo. For å se virkningen av forskriften på villfisk i fjordsystemet så må man kunne måle konkrete tiltak og bærekraftsindikatorer.

Det viktigste tiltaket for å redusere trusselbildet til villaksen er å ha mindre oppdrettsfisk i Hardangerfjorden. Dette vil ikke skje gjennom den foreslåtte forskriften og WWF er derfor skuffet over at FKD ikke gjennomfører formålet med forskriften som er å bedre miljøforholdene i fjorden og at regleverket vil ta vare på villfiskbestandene i området.

Med vennlig hilsen

WWF-Norge

Maren Esmark
Leder for naturvern avdelingen

Karoline Andaur
Havmiljørådgiver